

Drugi međuispit iz Linearne algebre

7. svibnja 2012.

- [4 boda] Operator A u ravnini djeluje tako da prvo rotira vektor za $\pi/6$ u pozitivnom smjeru oko ishodišta, a zatim ga projicira na pravac $y = \sqrt{3}x$.
  - Odredite matricu operatora A u kanonskoj bazi.
  - Odredite neku bazu za njegovu sliku i jezgru.
  - Odredite spektar operatora A^{10} .

- [4 boda] (a) Definirajte pojam izomorfizma vektorskih prostora X i Y .
(b) Neka je $A: X \rightarrow Y$ izomorfizam vektorskih prostora i $\mathbf{e}_1, \dots, \mathbf{e}_n$ baza za X . Pokažite da je $A(\mathbf{e}_1), \dots, A(\mathbf{e}_n)$ baza za Y .
(c) Neka je linearni operator $A: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ zadan s

$$A(x_1, x_2, x_3) = (-3x_1 + x_3, -2x_2 - 2x_3, 3x_1 - x_2 - 3x_3).$$

Je li operator A izomorfizam? Ako jest, nađite mu inverzan operator.

- [3 boda] Zadana je matrica

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} -5 & -3 & 0 & 0 \\ 4 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -3 & -12 \\ 0 & 0 & 2 & 7 \end{bmatrix}.$$

Odredite sve vlastite vrijednosti i vlastite podprostore matrice $\mathbf{A}$. Može li se matrica $\mathbf{A}$ dijagonalizirati?

- [3 boda] (a) Dokažite da za svaku realnu kvadratnu matricu $\mathbf{A}$ i sve $\mathbf{x}, \mathbf{y} \in \mathbb{R}^n$ uz standardni skalarni produkt na $\mathbb{R}^n$ vrijedi

$$(\mathbf{A}\mathbf{x} | \mathbf{y}) = (\mathbf{x} | \mathbf{A}^\top \mathbf{y})$$

(b) Rabeći činjenicu da su vlastite vrijednosti simetrične matrice realne, dokažite da su vlastiti vektori simetrične matrice koji odgovaraju različitim vlastitim vrijednostima međusobno ortogonalni.

- [3 boda] U Lebesgueovom prostoru $L^2(0, 1)$ sa standardnim skalarnim produktom zadane su funkcije $f(x) = x$, $g(x) = x^2$ i $h(x) = x^3$.

- Dokažite da su funkcije f , g i h linearno nezavisne.
- Provedite Gramm-Schmidtov postupak ortogonalizacije skupa $\{f, g, h\}$.

Okrenite!

6. [3 boda] (a) Pokažite da je slobodan član u karakterističnom polinomu matrice $\mathbf{A}$ jednak $(-1)^n \det \mathbf{A}$.
- (b) Rabeći Hamilton-Cayleyev teorem izračunajte $\mathbf{A}^{-2}$ za matricu

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 3 & -1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 5 & 6 \end{bmatrix}$$

7. [5 bodova] Zadana je matrica

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ -6 & -3 \end{bmatrix}.$$

- (a) Dokažite da je matrica $\mathbf{A}$ slična dijagonalnoj.
- (b) Odredite neku pripadnu matricu sličnosti.
- (c) Izračunajte $\mathbf{A}^{100}$.